

Pædagogisk Årsrapport - Rønnebærhuset 2017/2018.

1. Sprog:

I vores Rudolf Steinerbørnehave efterligner børnene de voksne i sanglegen og lærer her rim, remser, fingerlege og sanglege. Gennem koordinerede bevægelser styrkes begge hjernehalvdele. Vi vil fremadrettet få mere focus på ben og fødder, idet vi synes mange børn ikke har kontakt med deres fødder før de er omkring 5 år. De flagrer ligesom rundt uden jordforbindelse. Dette kan gøres ved at hoppe, springe og trampe endnu mere til sanglegene.

Arbejdsområder:

Ved at øve rim og remser gøres udtalen perfekt. Sproget leges ind i barnet uden voksenforklaringer iht pædagogikken.

Ved at fokusere mere på, at barnet befinder sig godt i sin krop, vil vi styrke grovmotorikken mere fremover.

På personalemøderne evalueres indsatserne, og der sættes fokus på hvert enkelt barn.

Vores sprogvurderinger skal foretages løbende via Rambøl, samt gennem fingerlege, sanglege og eventyr – det er som sagt vores overbevisning, at

viden skal leges ind i børnene.

Konklusion: Ved at øve og korrigere barnets finmotoriske evner gennem fingerlege og eurytmi, appelleres til talecentret i hjernen.

Børnenes sprogudvikling og ordforråd stimuleres endvidere af remseeventyr, som siges med af børnene allerede efter første dag. Vi fortæller eventyr en uge ad gangen, så barnet rigtigt kan leve sig ind i sproget.

Evaluerings:

Resultaterne af den kraftige sprogstimulering i vores Steinerbørnehave har været, at børnene generelt står meget stærkt i udtale og koordinering af sætninger.

Vi kan se på Rambøl-vurderingerne at vores børn er godt med.

Når der ind imellem har været et barn med en dårligere udtale, har vi evalueret på det – og sat stærkere ind med rim og remser og træning.

På samme måde, har vi ventet med at træne et stammende barn, da det tit er et udviklingsproblem, der går over igen efter få måneder. De gange et barns stammen ikke er gået

over hurtigt, har vi tilbudt ekstra hjælp i form af en konsultation hos en antroposofisk læge og evt. Helse-eurytmist.

Vi har I øjeblikket kun én udenlandsk familie – fra Sydafrika, men vi vil alligevel fortsætte med at træne f.eks. at tælle på fem andre sprog = tysk, engelsk, fransk, finsk og italiensk.

Aktionspunkt:

Femadrettet vil vi styrke remseeventyrene, således at vi fortæller det samme eventyr så mange dage ad gangen, så alle børn er med til at sige eventyret:

f.eks:

mandag gik og tirsdag kom
tirsdag gik og onsdag kom
onsdag gik og torsdag kom
torsdag gik og fredag kom

fuldstændig som sidste år.

Således leges viden ind i børnene, og de lærer ugedagene gennem gentagelse og bevægelse... for der er selvfølgelig bevægelser med til remserne. Her bliver forældrene inddraget, idet de bliver orienteret om det ugentlige eventyr – og selv kan

følge op derhjemme, hvis de vil.

Fremadrettede initiativer:

Vi vil fremover sprogscreene de børn, der aldersmæssigt står for tur den sidste onsdag januar, marts og maj.

Forældrene vil løbende blive orienteret desangående – og blive orienteret om barnets standard ifht alder.

Derudover vil vi skærpe fingerlegene i standard og antal i forhold til årstiderne. Flere fingerlege = bedre sprog. Eventyrene vil fortsat være medvirkende til et stort ordforråd hos børnene.

Hvilke professionelle erfaringer har vi gjort os:

Vi bliver hele tiden bevidste om barnets evne til at efterligne både gebærder og sprog, idet vi aldrig er forklarende – men altid handlende.

Konklusion:

Børn I dag er blevet dårligere til at efterligne. De er vant til at få forklaret alting, derfor er den barnlige spontanitet nedadgående... desværre.

Hvis vi ikke styrker det efterlignelsesværdige – de daglige gøremål og initiativer til bevægelse som

sådan, ender vi måske med en verden af små voksne, der kun er "oppe i hovedet" og ikke kan bevæge sig.

2. Naturen og naturfænomener:

Gennem vores daglige ture i Rude skov lærer børnene alt om årstiden, dyrene og insekterne samt alle fuglene og deres sang. Her organiseres pinde, grankogler og blade. Her benyttes grøfter, træer og vandløb til leg. Børnene nyder at eksperimentere med naturens materialer, og tilmed får de et indgående kendskab til det danske vejr. Målet med skovturene er, at lære børnene respekten for naturen og vise dem – gennem hele vores holdning – at man f. eks. ikke bare knækker grenene af træerne, plukker blomsterne, piller benene af edderkopperne og slår ned i myretuerne med en kæp.

I år har vi haft særlig focus på de dybe grøfter i skoven. Hvordan klatrer man teknisk set bedst op af en grøft, hvor er det sjovest at rutche ned, hvem kan lære de mindste at bevæge sig op og ned osv. Alt sammen for at styrke børnenes motoriske formåen.

Pædagogiske læremål:

Barnet udvikler kendskab til sin krop og udfordrer sin krops formåen.

Barnet lærer om forskellige vejrlig og hvilke dyr der er fremme hvornår (f.eks. mange snegle i regnvejr)

Barnet lærer at respektere, at nogle bær er til fuglene... og nogle svampe til nisserne.

Fremadrettede indsatser/aktiviteter:

Vi vil indføre to/tre dage om året – ligesom sidste år, hvor vi samler skræl fra skovbunden og rydder op omkring vores legesteder, således lærer børnene gennem efterligning og initiativer at papir og plastic hører til i skraldespandene.

På disse dage har vi selvfølgelig godt med vådservietter og håndsprit med i skoven.

3. Kulturelle udtryksformer og værdier:

Gennem vores ugentlige eurytmi i børnehaven får barnet en bevidsthed om foran, bagved, over, under, inde, ude, højre og venstre. Eurytmi er en bevægelseskunst, som Rudolf Steiner kalder sjælegymnastik, hvor den uddannede eurytmist gør bevægelser til eventyr, digte og toner. Disse bevægelser efterligner børnene.

Gennem eventyr og fortællinger lærer barnet om

dagenes rækkefølge, samt tallenes række
Vi søger at stimulere barnet til gennem leg at lære nyt og udvikle sig. Dette gøres bevidst og nænsomt, barnet skal kunne gribe før det kan begribe verden.

Gennem naturens materialer – kastanjer, pinde, blade, sten og mos - og forskelligt legetøj i børnehaven, lærer børnene alt om forskellige kvaliteter, former, farver og figurer.

Når vi maler, gives vådt papir og de tre grundfarver –rød, blå og gul – udleveres tillige med mere vand, sådan kan børnene frembringe alle regnbuens farver. Dette stimulerer og fremmer farvesansen, samt appellerer til deres fantasi – børnene tryller...desuden styrkes det finmotoriske i børnene.

Hvad betyder det daglige møde med skoven:
Børnene lærer at tage vare på dyr og planter.
Vi har ikke særlig megen sygdom og som følge heraf ikke særlig meget fravær.

Pædagogisk læremål for børnenes læring:
Barnet "befinder sig godt i verden".

Aktionspunkter:

Vi vil gøre mere ud af at male vådt i vådt – således supplere med rim og remser om farver og sange,

der sammen med fingrenes finmotoriske bevægelser, beskriver hvad vi gør.

Vi vil introducere forældrene til vores malemetode, samt Goethes farvelære, som er meget lig Rudolf Steiners anvisninger.

Mål:

At børnene lærer om farvernes kvalitet gennem vandets element... hvordan den gule ligesom forsvinder – og hvordan den røde overtager og dominerer.

At barnet lærer at mixe farverne, og at blå og gul bliver til grøn... rød og blå til lilla osv.

4. Krop og bevægelse.

Vi arbejder med alle former for bevægelse i Rønnebærhuset. Dels de daglige skovture med løb, klatren, balanceren, hinken og hoppen, dels sanglegene med dans i kæde, to og to, tre og tre, fire og fire o.s.v. derudover lærer de allerstørste børn på 6 år at strikke. Den voksne strikker og viser barnet hvordan, barnet efterligner på sine egne små strikkepinde. Hertil hører et lille strikkevers :

“Ud af døren

plukke æblet
ind ad døren igen”.

Målet med strikningen er, at stimulere koordineringen i hjernen, så barnet senere kan lære at tænke.

Hvilke fag-professionelle erfaringer har vi gjort os: Børnene lærer at udfordre deres kropes formåen – og befinde sig godt i verden.

De får et naturligt forhold til motion.

Vi bliver hele tiden bevidste om barnets evne til at efterligne.

Hvad skal vi fremadrettet tænke på:

Vi vil give børnene endnu flere fysiske udfordringer – gå ture til dybere grøfter og højere træer.

Det står klart for os, at børn generelt bliver mere og mere passive i deres bevægelsesmønster, fordi samfundet stiller flere og flere krav til deres intellektuelle formåen. Når man appellerer til hovedkræfterne i et barn, forsvinder viljeskræfterne, siger Rudolf Steiner. Dvs. De livskræfter i barnet, der skal styrkes gennem bevægelse bl.a. bliver brugt til at sidde stille og forstå – tit og ofte på et alt for tidligt tidspunkt i

barnets liv.

Vi har som pædagoger observeret, at mange børn ikke kan løbe mere.... De falder hele tiden.

I det kommende år vil vi gå/løbe længere ture i skoven for at styrke det viljesmæssige i barnet :
Så endnu mere bevægelse i børnehaven. En god løbetur giver også en samhørighed børnene imellem på tværs af alder og nationalitet.

Børn sidder i dag meget foran en skærm (IPad/computer etc.) og bliver kørt frem og tilbage til sport, børnehaven, skole osv.

Vi ønsker os stadig en stor træstamme – i haven. Men vi har fået et stort klatrestativ med en fem-meter rutschebane i haven. Alletides motoriske udfordring.

Udover den daglige motion i skoven tilbyder vi også god, sund, nærende, biodynamisk/økologisk, vegetarisk kost. F. eks. Hjemmebagt brød med bagte rødbeder, æbler, gulerødder, agurker, ristede solsikkekerner og ost. Derudover har vi en grøddag og en suppedag.

Målet med kosten er, at stimulere kvalitetssansen i barnet. (Det er også optimalt for det sociale at spise det samme).

Gennem den voksnes taknemmelighed overfor at

have mad på bordet, udvikles også børnenes taknemmelighedsfølelse.

Aktionspunkt:

Vi vil sætte focus på vores måltidssituation.

Hver dag skal være en glæde.

Vi vil arbejde med at gøre børnene mere selvhjulpne og f.eks. smøre deres mad selv, når de kan. Endvidere skal de store børn servere vand og skære grøntsager.

Hvad er vores læringsmål:

At børnene lærer at spise den mad, der serveres.

At børnene bliver gode til at kende forskel på grøntsager, og at de lærer at håndtere madlavnings-redskaber.

5. Den alsidige personlige udvikling.

Børnene har en indbygget plan, de skal vokse ud fra – vi skal give dem muligheden for at opnå dette.

De voksne skaber et godt miljø for børnene, så de frit kan lege og udvikle sig individuelt. Indenfor dette miljø kan man lære at lege i forskellige roller med hinanden. De voksne leger ikke med børnene, da vi ikke vil gribe ind i deres fantasi. Vi sørger kun for at rammerne er i orden. Til gengæld er både sangleg, eventyr og alle årstidsfesterne

voksenstyrede.

Når barnet møder om morgenen er rammerne lagt af de voksne : Bordet er dækket, hulen er lavet, dukkehuset er møbleret og silketørklæder, udklædningstøj og klodser er lagt frem – lige til at gå I gang med! Dette miljø indbyder til sund, fantasifuld leg, hvor man kan finde sig selv I mange roller.

Aktionspunkt:

Vi vil gøre os mere umage med at forandre legen og legeredskaberne i forhold til årstiderne, således skal der være flere riddere i Michaelstiden og mere korn i høsttiden, så børnene på den måde også inddrages I årstidernes vekslen. På den måde kædes den fri leg bedre sammen med sangene til årstiderne.

Vi håber på en bedre økonomi, da vi også trænger til nyt legetøj I år.

Mål: At barnet fornemmer årstidernes skiften helt ind I kroppen og at naturen har en særlig kvalitet I efterårets blæsevejr som er modsat den stille sne..

6. Den sociale kompetence.

I Rønnebærhuset lægges stor vægt på at socialisere børnene til at møde hinanden, tage vare

på hinanden, drage omsorg for - og være gode ved hinanden. Vi opdrager bevidst børnene til at være en del af den helhed børnehaven udgør. Til morgensangen nævnes alle børn ved navn, også de som mangler denne dag. På denne måde gives børnene en følelse af, at børnehaven kun er hel, når alle er til stede. Ligeledes nævnes de nye børns navne til morgensangen, inden de starter i børnehaven. Således bliver det allerede her en selvfølge for de "gamle" børn at de nye hører til – så ingen er uvelkomne!

Målet er, at vække den sociale følelse i forhold til alle børn og voksne. Her står ingen udenfor – man leger med alle, og de voksne er – med deres daglige rutiner – meget bevidste om, hvad børnene laver, hvor de er, og hvem de leger med. Man skiftes til at sidde ved siden af hinanden til sangleg og under spisning. Barnet prøver selv at løse de indbyrdes konflikter, der opstår hinanden imellem, og den voksne hjælper til, hvis det ikke lykkes. I særlige konflikter må den voksne være den, der tager ansvaret og hjælper barnet på rette vej igen. Alle lærer at lege med alle og hjælpe nye børn ind i det sociale liv. De store børn hjælper de små og den voksne er kærlig og opmærksom, så barnet kan efterligne dette. I børnehaven gælder

selvfølgelig særlige regler for dette og hint, som barnet lærer at respektere og efterfølge. Vi gør alle det samme, når der skal ryddes op eller gøres tur, sådan lærer barnet at forstå en kollektiv besked.

Mål :

Barnet har mod/lyst til at danne relationer og venskaber – samt udvikle aktiviteter med andre børn.

Det er også vigtigt i år engang imellem at dele børnene, så de store kan være voldsommere og de små kan få ro.

Læring:

Vi vil gerne lære børnene at respektere sig selv og andre børn og voksne. Børnene skal udvikle en gensidig respekt for menneskelige forskelligheder.

Indsatser:

Ved sangleg skal børnene lære at holde alle i hånden og vente til det bliver deres tur.

Aktionspunkter og indsatser I Rønnebærhuset:

Vi skal fortsat opdele børnene i små og store.

Således får de små lidt frirum, hvor de ikke bliver overrumplet af de store.

I den fri leg skal børnene lege med hvem, de vil, men den voksne skal hele tiden være opmærksom

på, at alle må være med – så der ikke opstår mobning – ingen skal holdes udenfor.

Dokumentation:

På personalemøderne evalueres alle børnehavens aktiviteter, herunder også børnenes relationer i den fri leg.

Hvilke faglige erfaringer har vi gjort os?

At det er vigtigt hele tiden at observere legen.

At man kan løse mange begyndende konflikter ved at lade børnene arbejde sammen i mindre grupper.

At det er godt, den voksne af og til er med til at tage beslutninger.

Fremadrettede initiativer:

Det er vigtigt at tale om børnerelationer.

Vi skal lave børnebetragtninger, hvor hvert enkelt barn er i centrum. Børnebetragtninger sætter focus på barnets fysik, hovedform, søskendestatus, følelsesmæssige udvikling og viljesmæssige formåen.

Pædagogisk læremål:

Barnet er kreativt, eksperimenterende.

Barnet udvikler koncentrationsevner.

Barnet kommunikerer på tværs af køn og alder.

Barnet skal have det godt i/med sig selv og sin krop.

Barnet skal have kredit for hvem de er – og ikke for

hvad de kan. Alle børns selvværd skal styrkes ved at finde frem til hvad hvem lige præcis er god til. Den voksne lærer børnene om livet – gennem efterligning – ro og fordybelse.

Vi vil give forældrene mulighed for at opleve stemningen i flere af årstidsfesterne – samt orientere dem om baggrunden for disse fester. Sidste år deltog forældrene i Majfesten og Sommerfesten – I år må forældre – og bedsteforældre også deltage i julefesten og helligtrekonger-spillet.